



**РЕПУБЛИКА СРПСКА  
ОПШТИНА ПРЊАВОР  
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел/факс: +387 51 663 740  
e-mail: opstina@prnjavor.ba, www.prnjavor.ba



**И Н Ф О Р М А Ц И Ј А  
О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАЗВОЈА  
ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ ПРЊАВОР У ОБЛАСТИ  
ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ЗА ПЕРИОД 2014.-2018. ГОДИНЕ**

Предлагач: Начелник општине  
Обрађивач: Одјељење за борачко-инвалидску  
и цивилну заштиту

Прњавор, новембар 2018. године

## Увод

Скупштина општине Прњавор усвојила је Програм развоја цивилне заштите општине Прњавор у области заштите и спасавања за период 2014.-2018. година (у даљем тексту Програм). Доношење Програма проистиче из законом прописаних надлежности и реализације међународних споразума у смислу постизања стандарда за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће (Уједињене нације, Хјого оквир за смањење ризика од катастрофа, период 2005.-2015. година). Основни циљ доношења Програма је одређивање тежишних задатака и праваца дјеловања како би се омогућило ефикасно спровођење законских надлежности локалне заједнице у области заштите и спасавања – цивилне заштите, те омогућило спровођење мјера, радњи и активности, опремиле и оспособиле структуре и снаге, као и успоставила најоптималнија организациона структура на заштити и спасавању људи и материјалних добара.

Остваривање Програма требало је да створи организационе, кадровске и материјалне претпоставке и омогући провођење свих активности цивилне заштите и извршавање законом утврђених и прописаних надлежности, мјера, послова и задатака. Посебан акценат стављен је на израду нормативних аката и планских докумената, попуно и материјално опремање састава цивилне заштите, њихово обучавање и оспособљавање, те мобилизацију и активирање комплетног система заштите и спасавања – цивилне заштите. Напријед наведено проводи се у свим фазама дјеловања система заштите и спасавања/цивилне заштите кроз мјере превентиве, одговора и опоравка.

Програм је разрађен уз уважавање основних начела заштите и спасавања, који се заснивају на сарадњи, солидарности, правовременом дјеловању субјеката заштите и спасавања и обухвата:

1. активности на изради, доградњи и ажурирању планских докумената и нормативних аката,
2. организацију и функционисање цивилне заштите у систему заштите и спасавања и
3. финансирање.

Према програмским опредјељењима, у првој фази, тежиште на реализацији било је на изради, доградњи и ажурирању планских докумената и нормативних аката, обзиром да исти представљају основ за организацију и даљи развој цјелокупног система.

## **Израда, доградња и ажурирање нормативних аката и планских докумената**

Основ за израду, доградњу и ажурирање нормативних аката и планских докумената представља Закон о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, Уредба о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће и други подзаконски акти који регулишу ову област, те Процјена угрожености Републике Српске од елементарне непогоде и друге несреће и Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће Владе Републике Српске. У складу са прописаним надлежностима Скупштина општине и Начелник општине, у периоду реализације Програма, донијели су следеће нормативне акте и планске документе:

**Скупштина општине:**

- Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће (у даљем тексту Процјена угрожености)  
 Процјена угрожености је основни полазни документ за израду свих осталих планских докумената и кроз исту врши се: идентификација и анализа ризика, утврђивање релевантних чињеница које утичу на спречавање настајања, смањење и отклањање посљедица елементарних непогода и других несрећа, давање приједлога и препорука за смањење ризика, прилагођавање односно димензионирање снага заштите и спасавања/цивилне заштите, превентивних и интервентних капацитета и стално провјеравање предложених рјешења у пракси и њихова ревизија. Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор у првој верзији донешена је у мају 2014. године, али обзиром да представља докуменат који је подложен сталним измјенама у складу са новостеченим искуствима и сазнањима, хидрометеоролошким и климатским промјенама, изградњом стратешких објеката, имплементацијом резултата пописа и слично, исказана је потреба за иновирањем и ревизијом исте. Одлуком Начелника општине о покретању поступка ревизије Процјене угрожености покренут је поступак ревизије, утврђена методологија, предмет и приступ, носилац и учесници израде и рок за завршетак поступка. У складу са наведеном Одлуком, према прописаној процедури у заданом року, израђена је и на 10. сједници од 26.09.2017. године усвојена нова Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор.
- Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће  
 Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће представља документ опште безбједности који се доноси у циљу успостављања односа према ванредним ситуацијама, које су настале као посљедица елементарне непогоде и друге несреће, катастрофе, те организованог и ефикасног дјеловања у ванредним ситуацијама, као и ради спречавања њихове појаве превентивним дјеловањем или ублажавања посљедица. Суштински представља документ којим се настављају активности започете Програмом развоја, као и наставак реализације међународних обавеза проистеклих из Сендаи оквира за смањење ризика од катастрофа за период 2015.-2030. година, као новим оквиром донешеним по истеку Хјого оквира. Програм је, у складу са прописаном процедуром, уз учешће свих релевантних субјеката система заштите и спасавања, израђен и уз закључно мишљење Општинског штаба за ванредне ситуације усвојен на 17. сједници Скупштине одржаној дана 14.06.2018. године.
- Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите у области заштите и спасавања општине Прњавор (јули 2015. године),
- Програм развоја цивилне заштите општине Прњавор у области заштите и спасавања за период 2014.-2018. година, (децембар 2014.године),
- Одлука о формирању Општинског штаба за ванредне ситуације (Одлука март 2015. године) и
- Одлука о одређивању локације за уништавање НУС-а и мина.

У оквиру прописаних надлежности, а у циљу праћења стања и правовременог предузимања потребних мјера и активности, Скупштина општине редовно (једном годишње) разматра Информацију о стању цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

### **Начелник општине:**

- Одлука о именовану Општинског штаба за ванредне ситуације  
Одлука о именовану доноси се у складу са исказаним потребама и промјенама у структури система заштите и спасавања. У наведеном периоду донешене су три Одлуке (март 2015. године, децембар 2016. године и септембар 2017. године),
- Одлука о формирању Комисије за процјену штете од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор (мај 2014. године, новембар 2018. године)  
На основу наведене Одлуке израђена су и рјешења о именовану комисије и стручних комисија по потреби,
- Одлука о одређивању привредних друштава и других правних лица која су од посебног значаја за заштиту и спасавање општине Прњавор,
- План оперативног спровођења Плана одбране од поплава у општини Прњавор  
Доноси се на годишњем нивоу.
- План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у општини Прњавор,  
Доноси се на годишњем нивоу.
- План оперативног спровођења Плана активности на спровођењу посебних мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега од интереса за општину Прњавор,  
До 2017. године доношен на годишњем нивоу, а од 2017. године ради се за период од три године, донешен План за период 2017.-2020. година
- План оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса у општини Прњавор  
Ради се за период од три године, донешен План за период 2016.-2019. година

Планови оперативног спровођења Плана активности основни су документи за координацију и спровођење додатних и посебних годишњих задатака и активности Општине, привредних друштава, других правних лица и удружења грађана који спроводе мјере и задатке заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа. Планови се израђују на основу анализе прикупљених података, извјештаја о реализацији задатака током претходних година, искустава, мишљења и приједлога субјеката од непосредног значаја за ову област и усаглашени су са плановима Владе Републике Српске. Циљ доношења и спровођења ових планова је унапређење и свестраније ангажовање свих релевантних субјеката, као и остваривање вишег нивоа приправности на заштити и спасавању људи, материјалних добара и животне средине, те остваривање мјерљивих ефеката смањења штета. Оперативно-стручно тијело и руководећи орган задужен за спровођење планова је Општински штаб за ванредне ситуације, а Одсјек за цивилну заштиту надлежан је за координацију, усклађивање, праћење и усмјеравање свих активности везаних за спровођење планова, док је задатак свих осталих субјеката заштите и спасавања-цивилне заштите да у дијелу властите одговорности, израде и у датом року проведу оперативне планове.

- План рада Општинског штаба за ванредне ситуације  
План се ради на годишњем нивоу, а исто тако доносе се и планови рада Штаба за сваки појединачни план оперативног спровођења у складу са периодима за који су донешени.

Доградња, ажурирање и усклађивање Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће општине Прњавор у домену Плана превентивног дјеловања, Плана приправности, Плана мобилизације и Плана хитног поступања вршиће се сукцесивно у складу са створеним претпоставкама и по доношењу Плана заштите и спасавања Републике Српске, обзиром на обавезу усаглашавања.

У складу са напријед наведеним може се закључити да су Скупштина општине и Начелник општине донијели све неопходне нормативне и планске акте из своје надлежности, који омогућавају организовање и функционисање, као и даљи развој цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

## **Организација и функционисање цивилне заштите у систему заштите и спасавања**

У складу са извршеним ризикобазираним димензионирањем и закључцима Процјене угрожености, те прописаним надлежностима снаге заштите и спасавања - цивилне заштите у општини Прњавор организоване су по сљедећем:

- Одсјек за цивилну заштиту, позициониран у организационој јединици Одјељења за борачко-инвалидску и цивилну заштиту;
- Штаб за ванредне ситуације формиран је као оперативно-стручно тијело надлежно за координацију и руковођење приликом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за заштиту од пожара;
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за пружање прве медицинске помоћи;
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за спасавање из рушевина;
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за евакуацију и збрињавање;
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за асанацију терена;
- Јединица цивилне заштите специјализоване намјене за РХБ заштиту;
- Повјереници заштите и спасавања и
- Грађани.

Поред наведених снага за реализацију послова, задатака, мјера и активности заштите и спасавања приоритетно се ангажују постојеће професионалне снаге и средства које своју дјелатност обављају на подручју општине, а посебно Територијална ватрогасна јединица, Полицијска станица, ЈЗУ Дом здравља, Црвени крст, ветеринарске станице и амбуланте, Шумска управа Прњавор, комунална, грађевинска и друга привредна друштва од значаја за заштиту и спасавање и одређена удружења грађана.

На основу досадашњих искустава може се констатовати да је употреба професионалних и хитних служби најефикаснији и најрационалнији начин одговора на процијењене ризике и идентификоване опасности, с обзиром на њихову обученост и опремљеност.

Израдом нове Процјене угрожености, створене су претпоставке за реалније планирање организационе структуре цивилне заштите, као и њено обучавање, опремање и набавку материјално-техничких средстава. С тим у вези, у току су активности на реорганизацији постојеће структуре и изради нове Одлуке о оснивању јединица и тимова цивилне заштите.

У склопу материјално-техничког опремања, а у складу са материјалним могућностима, у извјештајном периоду, тежиште је било на успостављању алтернативног система веза са оперативно-комуникативним центром РУЦЗ, ПОЦЗ Бања Лука. У том смислу извршена је набавка краткоталасног радио-уређаја, антене и напојне станице, те њихово стављање у функцију, чиме је омогућено одржавање везе у случају немогућности кориштења постојећих, као и набавка 8 ручних радио станица. У складу са израђеним Планом веза врши се редовна провјера исте са оперативно-комуникативним центром Подручног одјељења цивилне заштите Бања Лука. Исто тако, у току су активности на извршавању санације и ревитализације система осматрања, обавјештавања и узбуњивања. У том погледу извршено је умножавање и подјела нових знакова за узбуњивање на подручју општине. По плану опремања извршена је набавка 33 пара чизама за потребе Општинског штаба за ванредне ситуације и специјализоване јединице за заштиту од пожара. Територијална ватрогасна јединица набавила је већи број материјално-техничких средстава и униформи, а који су значајни са аспекта извршавања задатака у области заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

Обука и оспособљавање за заштиту и спасавање-цивилну заштиту обавезујући је задатак и предуслов за успјешно функционисање цивилне заштите и иста представља планску активност. У извјештајном периоду овај задатак реализован је кроз обуку:

- Републичке управе цивилне заштите,
- Савеза општина и градова,
- путем међународних организација и
- на локалном нивоу.

У организацији Републичке управе цивилне заштите у склопу сарадње са Агенцијом за управљање ванредним ситуацијама Краљевине Данске-„ДЕМА“, реализован је семинар на тему: „Статус процјена и планова на локалном нивоу за службу цивилне заштите, институција и привредних субјеката“. Истом је присуствовало седам чланова Штаба за ванредне ситуације општине Прњавор, као и директори предузећа из домена критичне инфраструктуре.

У складу са Наставним планом и програмом обуке и оспособљавања у области заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће Републичке управе цивилне заштите реализована је обука Општинског штаба за ванредне ситуације у трајању од седам часова. Организатор и извођач обуке био је Одсјек за цивилну заштиту, а присуствовали су сви чланови Штаба (15).

Запослени у Одсјеку за цивилну заштиту учествовали су у провођењу обука, радионица, курсева и слично кроз реализацију међународних пројеката, од којих су значајнији:

- Републичка управа цивилне заштите учествује у имплементацији УНДП пројекта „Међуповезивање управљања ризицима од поплава – IDRM“, у сарадњи са Министарством безбједности БиХ и Федералном управом цивилне заштите,
- тренинг курс у организацији Факултета безбједности и ЕУ, а у оквиру пројекта „NatRisk“ - Развој мастер програма за управљање ризицима од природних непогода за земље западног Балкана, након чега су сертификовани.

- Савез општина и градова Републике Српске у сарадњи са Републичком управом цивилне заштите проводи пројекат „Изградња урбане отпорности у Југоисточној Европи“ у оквиру којег се презентују постојеће платформе за смањење ризика од катастрофа у Босни и Херцеговини и сусједним државама. У досадашњем периоду пројекат и обука реализовани су кроз више радионица ( Бијељина, Добој, Бањалука...)
- фокус групе, у организацији UNDP, на тему „Утврђивање нивоа примјене закона и подзаконских аката на локалном нивоу у области заштите и спасавања“,
- консултативног састанка, у организацији OSCE, на тему „Механизми и праксе комуникације у кризним ситуацијама“,
- обуке у организацији UNDP, у сарадњи са Савезом општина и градова Републике Српске у оквиру пројекта „Систем обуке за јединице локалне самоуправе“, на тему „Смањење ризика од катастрофа“, након које су учесницима додијељени сертификати о успјешно завршеној обуци,
- радионице, у организацији CARE INTERNATIONAL, на тему „Дигиталне приче-поплаве“.

У значајније активности на реализацији Плана обуке спада обука специјализоване јединице за заштиту од пожара која је проведена у организацији Министарства одбране Босне и Херцеговине у трајању од пет дана, а на тему „Обука гашења пожара и пружања прве помоћи“, као и обука на тему „Вјежба тактике гашења са пумпом (мјешалица, раздјелници, сабирница) и пјеном“ у сарадњи са привредним субјектима од значаја за заштиту од пожара. Извршена је обука и организовано полагање ватрогасног испита за 7 (седам) припадника специјализоване јединице за заштиту од пожара.

Константна активност у провођењу обуке је реализација координационих састанака на нивоу ПОЦЗ РУЦЗ, који се одржавају два пута годишње, а на нивоу локалне заједнице, у организацији Црвеног крста, проводи се обука-такмичење „Мисли мине“, кроз коју се ученици основних школа едукују на опасности од постојања ЕСЗР-а, НУС-а и НЕС-а, и поступке у заштити од истих.

## **Финансирање**

У складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, Општина је дужна да финансира:

- припремање, опремање, обуку и рад штабова за ванредне ситуације, јединица и тимова цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања и њихове трошкове учешћа у спровођењу мјера заштите и спасавања,
- прилагођавање и одржавање склоништа и других заштитних објеката,
- обуку становништва у области заштите и спасавања и
- санирање штета насталих од елементарне непогоде и друге несреће у складу са материјалним могућностима и одлуком надлежног органа Општине.

Систем заштите и спасавања финансира се из буџета општине (члан 153. став 2) Закона), прилога, донација, поклона, међународне помоћи и других извора у складу са Законом.

У извјештајном периоду, Програм је реализован из буџетских средстава позиционираних у потрошачкој јединици Кабинет начелника, а касније Одјељења за борачко-инвалидску и цивилну заштиту - средства за обављање послова из области цивилне заштите у дијелу који се односи на набавку материјално-техничких средстава, обуку и оспособљавање, док су за реализацију превентивних активности кориштена средства Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Приликом реализације оперативних активности и задатака, као и мјера опоравка кориштена су средства Одјељења за стамбено-комуналне послове. Санација дијела штета након поплава 2014. године финансиран је средствима Владе Републике Српске - Фонда солидарности кроз додјелу новчаних ваучера. У мјерама опоравка знатно учешће имале су међународне организације кроз реализацију пројеката на санацији клизишта и Програма за опоравак од поплава, те изградњи и поправци мостова. Изградњом ауто-пута Бањалука-Добој реализован је највећи дио превентивних активности везаних за заштиту од поплава (Лишње, Вијаке, Црквене, дијела Укрине, потока Дабрак).

У наредном периоду, обзиром на достигнути ниво реализације Програма у оквиру нормативних, планских и организационих активности, те преласка на другу фазу реализације, тежиште ће бити на материјално-техничком опремању и обуци и оспособљавању састава цивилне заштите, неопходно је издвојити средства у складу са чланом 153. став 2) Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, а гдје је наложено планирање и издвајање 2% посебних средстава буџета Општине.

## **Закључна разматрања**

У складу са напријед наведеним, може се извући закључак да је реализација Програма развоја цивилне заштите општине Прњавор у систему заштите и спасавања за период 2014.-2018. година у највећем дијелу испунила циљ доношења, посебно у домену нормативно-правног регулисања и израде планске документације. Наредне активности на унапређењу и развоју цивилне заштите у систему заштите и спасавања одвијаће се у складу са Програмом за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће, који је усвојила Скупштина општине Прњавор (јуни 2018. године) и који представља континуитет активности по наведеној проблематици, а усаглашен је са међународним обавезама које проистичу из докумената Уједињених нација (Sendai) – Оквир за смањење ризика од катастрофа за период 2015.-2030. година.